

Jednym z tematów ostatniego posiedzenia zespołu ds. międzynarodowych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego była współpraca polskich jednostek samorządu terytorialnego z ukraińskimi. Z informacji, jakie przedstawili zarówno przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych, jak i korporacji samorządowych wynika, że mimo trudnych warunków kooperacja kwitnie. Ale potrzebne są legislacyjne ułatwienia oraz większe wsparcie rządu.

Do czasu wybuchu na Ukrainie masowego sprzeciwu wobec agresji rosyjskiej funkcjonowało czterysta partnerstw zawiązanych pomiędzy polskimi i ukraińskimi miastami. Ta liczba wciąż rośnie. Powstają nowe gromady (gminy), które nie mają jeszcze partnera po stronie polskiej i celem powinno być znalezienie im polskich partnerów. MSZ apeluje do polskich samorządów o większe zaangażowanie na Wschodzie i współdziałanie z resortem przy nawiązywaniu współpracy z partnerami ukraińskimi oraz wymianę informacji na ten temat.

Ciekawie brzmiały obserwacje dotyczące systemu samorządu ukraińskiego. Zachęty finansowe dla samorządowców na Ukrainie są niesłychanie silne. Nie ma już co prawda udziałów w podatku akcyzowym od operacji dokonywanych na terenie danej gminy, proces scentralizowano i środki finansowe przekazywane gminom są mniejsze, jednak procentowo jest to więcej niż w Polsce. Najważniejszą częścią reformy administracyjnej na Ukrainie jest proces łączenia małych gromad (gmin), który trwa dzięki zachętom inwestycyjnym.

Ułatwić współpracę

W opinii samorządowców konieczne jest wsparcie rządowe, by zwiększyć skalę współpracy. Wnioskowali o dofinansowanie współpracy, np. staży dla ukraińskich specjalistów. W opinii samorządowców powinien powstać specjalny fundusz wspierający współpracę. Do tej pory programy polskiej pomocy były tak formułowane, że wolno było współpracować w konkretnych dziedzinach, tymczasem należy wzmacniać zarządzanie i potencjał instytucjonalny ukraińskich samorządów. W opinii rozmówców samorząd terytorialny jest najlepszą i najbardziej progresywną częścią państwa ukraińskiego i warto go wspierać.

Już w marcu br. padł postulat o zmianę prawa, by JST mogły legalnie finansować koszty współpracy z partnerami zagranicznymi, bez ukrywania wydatków na ten cel. Strona samorządowa apelowała do resortów spraw zagranicznych i rozwoju o ułatwienie współpracy samorządowej z Ukrainą przez dodatkowe fundusze. Być może należałoby utworzyć swego rodzaju grupę zadaniową do rozwiązania tych problemów. Ustalono, że strona samorządowa przygotowuje informację dotyczącą potrzeb prawnych i finansowych oraz zdecydowano o spotkaniu, na którym zostaną ustalone rekomendacje zmiany ustawy o finansach publicznych, by ułatwić wymianę międzynarodową oraz jej finansowanie.